

og harvið forða hvørjum øðrum.

Hvat kundi tað ikki havt at fylla fyrri land okkara sum heild, fíall okkara fiskimenn sjálvir áttu teirra fiskifor? Nú vil ein kanska hugsa sum so, at tað kunna teir, sjálvt um vit hava kapitalistiskt stýrslag. Men sannleikin er hesin: Fiskimenn hava roynt at eiga síni egnu for; men tað hevur aldri — ella næstan aldri — borið til, og orsøkin er tann, at teir hava keypt ov dyrt og selt ov bíligt. Hevði landið selt útgerðarvørur, og stýrt söluni av fiski saman við fiskimonnum, so lá landið øðrvísi.

Onkur vildi kanska hugsa sum so: Jú, tað er rætt, at fiskimenn vóru fríari og finga meira úrslit, fíall teir áttu teirra egnu for. Men hvat lýðning kundi tað havt fyrri landið í síni heild?

Hertil vil eg svara við teim argumentum, sum okkara móttøðumenn ofta færa fram, tá ið teir vilja forsvara tað privatkapitalistiska stýrslagið. Teir siga nevnliga, at javnaðarmenn vilja drepa tað privata initiativið; men sannleikin er tann, at tað privatkapitalistiska stýrslagið er tað, sum drepur initiativið hjá okkara fiskimonnum. Latum okkum hjálpa fiskimonnum okkara til at verða fríir menn, sum eiga teirra egnu for og sjálvir ráða bæði á landi og sjógv, so vil land okkara blomstra upp, og tá fáa vit øll somul livilig kor í Føroyum.

J. H. Danbjørg.

Bjælken.

Oddagreinin í »Dimmakætting» seinasta miðvikudag við omanfyrri standandi yvirskrift er fyrri størsta partin bygd á nakað, sum »Dagblaðið» sigur, at eg skal hava sagt í lögtinginum, men sum eg aldri havi hugsað, og hvaðnamini sagt.

Tað er syrgiligt at hugsa sær til, at Føroya fólk í hesum Harrans ári 1939 skal verða vartað upp við slíkum lestri, sum einki annað innihald hevur enn tað, sum framkemur á lann hátt, at »Dagblaðið» vendir orðum javnaðarmanna soleiðis rangvørg, at tey hóska fyrri kapitalistarnar, og síðan tekur »Dimma» tey upp aftur og skrivur langa oddagrein um tað rangvørga skvaldríð, sum »Dagblaðið» hevur pentað saman.

Lágt metir »Dimmakætting» lesarar sínar.

J. H. Danbjørg.

Kontantbetalingargrunnurin til fiskimenn.

Av ymiskum líðindum, ið ganga, skilja vit, at ein bópur av fiskimonnum ikki hava fingið ta rættu fatanina av hesum fyrri fiskimannin óivað lýðningarmiklasta máli, ið frammi hevur verið í mong, mong ár.

Ein tílik misskiljan í hesum máli kann koma at hava skaðligar fylgjur. Málið er ætlað at fara til uravstemming — og ein rong skiljan av tí kann bera við sær, at fiskimenn koma at ganga fmóti tí og soleiðis sjálvir koma at standa sær í ljósinum. Hetta vil vera stórt spelt og syrgiligt

6 × 2,50 kr.

Men við at fáa peningin vinnur hann í rentum av teim kontant rindaðu 77,50 um mánaðin:

+ 4 %	-	-	-	frá 1/4—31/12	= 9 man.	kr. 2,32
+ 4 %	-	-	-	1/5—31/12	= 8 —	- 2,07
+ 4 %	-	-	-	1/6—31/12	= 7 —	- 1,81
+ 4 %	-	-	-	1/7—31/12	= 6 —	- 1,55
+ 4 %	-	-	-	1/8—31/12	= 5 —	- 1,29
+ 4 %	-	-	-	1/9—31/12	= 4 —	- 1,03

Hansara nettoútreiðslur um árið = kr. 4,93

Við at rinda 4 kr. 93 oyr. um árið tryggjar altso fiskimaðurin sær 77 kr. 50 oyr. um mánaðin vist, meðan hann er burturi. Henda pening fær hann, annaðhvørt hann er fyrri óhappinum einki at vinna, ella hann fiskar nógv.

Við avrokningina verða tær 80 kr. um mánaðin, men ongafót meir, tiknar frá og afturgoldnar

4000 fiskimenn rinda: 4000 × 15

Staturin gevur tilskot uppá 70 % av limagjaldinum = - 42.000

Tilsamans árliga = kr. 102.000

Hesin peningur verður brúktur til:

- 1) rentu av einum láni upptil 1,5 millión í fiskaribankanum til útbetalingar til fiskimenninar,
- 2) porto til at senda peningin til hvønn fiskimannin,
- 3) kanntórfólk til avgreiðslu og roknskap,
- 4) gjald av peningi til fiskimenn, ið hava haft vinnuløysi.

Hvørjir fiskimenn fáa?

Allir langfara fiskisimenn, giftir og ógiftir og í øllum aldri, verða eftir uppskotinum til at fáa henda pening. Tó er lægri gjald og til-

hending. Vit vilja tí her í stultum royna at geva fiskimanninum eina frágreiðing um, hvussu málið peningaliga og hjálparliga liggur.

Kontantbetalingargrunnurin.

Ætlanin er, at hvør einasti fiskimaður, hvønn mánaða hann er burturi, skal fáa goldið kontant 80 kr. ÷ 2,50 kr. fyrri porto, administratið og vinnutrygging.

Rokna vit við einum fiskiskapi í 6 mánaðar, verður fiskimaðurin at rinda í porto o. o.

= kr. 15,00

tryggingargrunninum. Men hevur fiskimaðurin ikki fiskað fyrri so mikið ella enn tá einki fiskað, verður munurin roknaður honum sum ein peningur, hann eigur ifylgju sítt goldna tryggingargjald (tað var sum ávíst minus tær vunnur renturnar 4,93 kr. fyrri 6 veiðimánaðar).

Grunnurin verður til við:

Kriggs-umstøðurnar.

Tanner,

uttanríkisráðharrin í Finlandi, og Paasikivi eru komnir heim aftur frá Moskva.

Tanner hevur havt samrøðu við javnaðarblað og sigur, at útlitið fyrri einum góðum úrsliti er gott. Stalin var tann, ið fordi orðið, segði Tanner, og samráðingarnar fóru fram í vinarligum tónalagi.

Ribbentrop

hevur í radiorøðu sagt Týskarum frá, at nú er Týskland í kriggj við England. Hann fór illa við Chamberlain og brigdaði honum at eiga skyldina fyrri kriggið.

Englendingar

siga, at Ribbentrops tala var vend til Týskararnar fyrri at skelta uppreisnarhugin móti Hitlerstýrinum. Talan hevði einki at siga Englendingum.

Rusland

hevur lovað at selja Týskarum olju, gummi og aðra kontribanda-voru, og eru Týskararnir nú við at gera lista yvir vørurnar, sum Russarnir skulu fáa frá Týsklandi.

Japan og Rusland

eru nú aftur á kriggsfóti hvør við annan. Báðir partar samla herar til bardaga.

Amerika

er illt inná Týskararnar fyrri, at teir hava kaprað ein dampara hjá teim og ført hann inn í russiska havn.

Rusland mótmælir

harðliga Englands kontribandalista. Men Englendingar siga, at teirra kontabandalisti er samsvandi við teir internationalu kriggsreglurnar. Rusland sigur, at England skal rinda aftur tap ið av at England tekur teirra skip í farmasigling til onnur lond.

Vestfronturin.

Stríðið við Siegfried- og Maginotlinjuna stendur í stað. Hvørgin parturin torir at herja á. Tó hava menn á máli, at Týskararnir skjótt vilja leypa á yvir alla linjuna.

Tað verður heimsins størsta manna-fall, halda menn.

Kavbátakriggið harðnar.

Týskarar hava søkt fleiri damparar í vikuni. Og Englendingar siga seg at hava søkt fleiri kavbátar.

Týskarar og Russarar

siga seg at vera eins góðir vinir og áður, um teir ikki finga nýggjan sáttmála ílag sínámillum.

Kinamenn

sigast at standa seg betri og betri móti Japanarunum.

Tíðindi.

Gudstænasta.

21. sunnudag e. trin. heldur J. Dahl, próstur, gudstænastu í Kalbaks kirkju.

Sama dag heldur Joensen, prestur, gudstænastu í Havnar kirkju. — Altargangur (skriftarmál kl. 10⁰⁰).

K. F. U. M.

Sunnukvöldið kl. 8 er heimlig samvera.

Fiskimenn,

ið mistu bátar við »N. R. Finsen», søkja tingið um endurgjald fyrri teir.

3 grindir

doyðu á Tvøroyri mánaðagin 23. í hesum.

Á morgni komu menn inn við einum bólk, eina løtu aftaná við eini fittari grind, og síðani við einum triðja bólk. Allir bólkarnir ruunu saman í eina stóra grind, einar 6—700 hvalir. Ill var at fáa landgongd á hana. Men aftaná at hava troðkast aftur og fram inni við sandin, gjørdi hon landgongd. Hóast nógv var skorið á háls, varð størsti parturin stungin niður.

Alt í alt doyðu yvir 400 hvalir. Um 2—300 sluppu út aftur.

„Føroya Kol“

roynir at víðka driftina, so tað kann framleida kol til Føroya brúk. Nú arbeiða um 50 menn fald í kolagrefstrinum.

Seyðaskinn og vil

eru nú í so høgum prísi, at tann peningur, ið ein bóndi kann fáa fyrri tey, rindar leiguna og meiri aftrat.

Lýsing.

Løgtingið hevur nakað av grind og spiki. Prísurin er 10 oyr. pr. kg fyrri tvøst og 30 oyr. pr. kg fyrri spiki. Grindin verður at selja serstakliga til fólk í distriktum, har eingin grind er komin í ár.

Tey, sum ynskja at keypa, verða biðin um at venda sær skrivliga innan 15. novbr. til

Løgtingsskrivstovuna.

Ledige Stillinger.

Ved Vareforsynings Kontor søges til 1. November en Bogholder og 1 Kontorist.

Haandskrevet Ansøgning bilagt Eksamensbevis og Anbefalinger indsendes til undertegnede inden Kl. 21. Lørdag den 28 ds.

Thorshavn, den 24. Okt. 1939.

Johs. Olaus Joensen.

Belgiski kongurin

hevur hildið radiorøðu. Blóðini halda, at henda røða er hildin vegna ótta fyrri álopi.